

Autorzy	8
Słowo wstępne	11
Przedmowa	13

1. Podstawy anatomii i fizjologii układu krążenia 15

1.1 Anatomia serca i układu naczyniowego – Agnieszka Wsół	17
1.2 Fizjologia układu krążenia – Liana Puchalska, Agnieszka Cudnoch-Jędrzejewska	26

2. Najważniejsze jednostki chorobowe w kardiologii 39

2.1 Miażdżyca – Marek Chmielewski	41
2.2 Choroba niedokrwienna serca – Maciej Janiszewski, Marek Chmielewski	45
2.3 Nadciśnienie tętnicze – Maciej Janiszewski	57
2.4 Zaburzenia rytmu – Małgorzata Kurpesa	66
2.5 Zaburzenia przewodzenia – Małgorzata Kurpesa	74
2.6 Niewydolność serca – Marta Kałużna-Oleksey, Ewa Straburzyńska-Migaj	82
2.7 Wady wrodzone serca u dorosłych – Marcin Modzelewski, Wojciech Braksator	94
2.8 Nabyte zastawkowe wady serca – Marcin Konopka, Wojciech Król, Wojciech Braksator	103
2.9 Choroba zakrzepowo-zatorowa – Monika Sznajder, Piotr Pruszczyk	110

3. Najważniejsze badania diagnostyczne w kardiologii 123

3.1 Objawy przedmiotowe, które powinien dostrzec fizjoterapeuta – Juliusz Rawdanowicz, Marek Kuch	125
3.2 Pomiar tętna i ciśnienia tętniczego – Wioletta Dyrła, Marek Kuch	130
3.3 Elektrokardiogram – Marek Kuch, Andrzej Świątowiec	134
3.4 Test wysiłkowy – Andrzej Folga, Artur Mamcarz	140
3.5 Test sześciominutowego marszu – Anna Lipka, Maciej Janiszewski	144
3.6 Ergospirometria – Maciej Janiszewski	147
3.7 Echokardiografia – Ilona Jędrzejewska, Wojciech Braksator	153
3.8 Badanie holterowskie – Wioletta Wydra, Marek Kuch	159
3.9 Koronarografia – Maciej Janiszewski, Marek Chmielewski	163
3.10 Tomografia komputerowa i rezonans magnetyczny – Wioletta Dyrła, Marek Kuch	170

4.	Czynniki ryzyka chorób serca i metody interwencji niefarmakologicznej	173
4.1	Hipercholesterolemia – Marcin Wełnicki, Artur Mamcarz	175
4.2	Palenie tytoniu – Marcin Wełnicki, Daniel Śliż	179
4.3	Otyłość – Anna Adamska-Wełnicka, Artur Mamcarz	181
4.4	Niska aktywność fizyczna – Sylwia Skorupska, Emilia Łapiak-Pasiorowska	184
4.5	Dieta kardioprotekcyjna – Daniel Śliż, Artur Mamcarz	187
4.6	Metody zwalczania nałogu palenia tytoniu – Daniel Śliż, Marcin Wełnicki	191
4.7	Aktywność fizyczna jako prewencja chorób układu sercowo-naczyniowego – Sylwia Skorupska, Tomasz Chomiuk	193
5.	Farmakoterapia i leczenie zabiegowe w schorzeniach układu krążenia	197
5.1	Leki kardiologiczne ważne dla fizjoterapeuty – leki wpływające na ciśnienie tętnicze i częstość rytmu serca – Marek Kuch	199
5.2	Leki kardiologiczne ważne dla fizjoterapeuty – leki wpływające na proces krzepnięcia – Piotr Pruszczyk	209
5.3	Leki kardiologiczne ważne dla fizjoterapeuty – leki hipolipemizujące – Wioletta Wydra, Marek Kuch	213
5.4	Przełskórne interwencje na tętnicach wieńcowych – Marek Chmielewski, Maciej Janiszewski	217
5.5	Operacyjne i przełskórne leczenie wad zastawkowych serca – Wojciech Król, Marcin Konopka, Wojciech Braksator	222
5.6	Operacje pomostowania aortalno-wieńcowego – Karol Wrzosek	228
5.7	Stymulatory serca, kardiowertery-defibrylatory i terapia resynchronizująca – Andrzej Cacko, Piotr Szubielski, Marcin Grabowski	233
6.	Rehabilitacja kardiologiczna w różnych stanach klinicznych	241
6.1	Ogólne zasady kinezyterapii i bezpiecznego treningu – Edyta Smolis-Bąk, Dariusz Białoszewski	243
6.2	Rehabilitacja po zawale serca – faza szpitalna – Ewa Wujek-Krajewska, Monika Sznajder, Marek Kuch	249
6.3	Rehabilitacja po zawale serca – faza poszpitalna – Ewa Wujek-Krajewska, Monika Sznajder, Marek Kuch	256
6.4	Rehabilitacja po zabiegach planowej angioplastyki wieńcowej – Maciej Janiszewski	267
6.5	Rehabilitacja chorych po operacji pomostowania aortalno-wieńcowego – Katarzyna Cybulska	270

6.6	Rehabilitacja chorych po zabiegach operacyjnych wad zastawkowych serca – Katarzyna Cybulska	277
6.7	Rehabilitacja po transplantacji serca – Dominika Szalewska	281
6.8	Rehabilitacja pacjenta z niewydolnością serca – Ewa Straburzyńska-Migaj	287
6.9	Rehabilitacja po wszczepieniu stymulatora serca, ICD, CRT – Ewa Straburzyńska-Migaj	296
6.10	Rehabilitacja pacjenta z nadciśnieniem tętniczym – Sylwia Skorupska, Artur Mamcarz	303
6.11	Fizjoterapia kardiologiczna u pacjenta w wieku podeszłym – Tomasz Chomiuk, Artur Mamcarz	307
6.12	Zastosowanie EKG i badania holterowskiego w rehabilitacji kardiologicznej – Dominika Szalewska	311
7.	Pacjent z chorobami układu krążenia rehabilitowany ze wskazań pozakardiologicznych – o czym musi pamiętać fizjoterapeuta	321
7.1	Termoterapia – Lidia Koktysz, Witold Rongies	323
7.2	Światłolecznictwo – Lidia Koktysz, Witold Rongies	326
7.3	Elektroterapia – Lidia Koktysz, Witold Rongies	330
7.4	Magnetoterapia – Witold Rongies, Lidia Koktysz, Włodzimierz Dolecki	332
7.5	Ultradźwięki (UD) – Witold Rongies, Lidia Koktysz, Anna Ręczajska	334
7.6	Masaż – Witold Rongies, Gabriela Majak, Włodzimierz Dolecki	336
8.	Psychologiczne, psychoterapeutyczne i psychiatryczne uwarunkowania rehabilitacji pacjentów z chorobami układu krążenia	339
8.1	Stres jako czynnik ryzyka chorób układu sercowo-naczyniowego – Bartosz Łoza	342
8.2	Lęk, depresja i cechy osobowości pacjentów kardiologicznych – Bartosz Łoza	345
8.3	Rola interwencji psychiatrycznej, psychologicznej i psychoterapeutycznej w rehabilitacji – Bartosz Łoza	348
8.4	Jakość życia pacjentów kardiologicznych – Bartosz Łoza	352
9.	Organizacja rehabilitacji kardiologicznej w Polsce – Zbigniew Eysymontt	357
10.	Zatrzymanie krążenia podczas rehabilitacji kardiologicznej – zasady postępowania – Karol Wrzosek	373
11.	Kadra i wyposażenie ośrodków rehabilitacji kardiologicznej – Anna Lipka, Maciej Janiszewski	381
12.	Gdzie poszukiwać aktualnych wiadomości i wytycznych na temat rehabilitacji kardiologicznej? – Maciej Janiszewski, Anna Lipka	387